

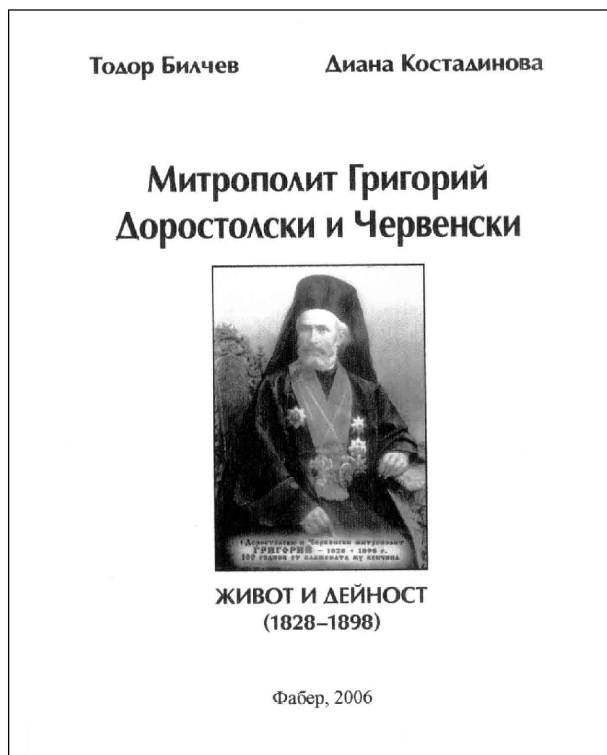
ЦЯЛОСТЕН БИОГРАФИЧЕН ПОРТРЕТ НА ВЛАДИКАТА ГРИГОРИЙ ДОРОСТОЛСКИ И ЧЕРВЕНСКИ, СЪТВОРЕН ОТ ДВАМА АВТОРИ

Митрополит Григорий Доростолски и Червенски – една от най-противоречивите личности на поробена и освободена България – сигурно най-сетне е намерил покой на непримиримата си душа, гарантиран от рамките на житийната му биография. Дълги години (от 1990 г. до днес) този покой неуморно търсеше и старши експертът от Държавен архив – Русе, Тодор Билчев. Венец на неговите усилия беше излезлият през 1998 г. документален сборник „Митрополит Григорий Доростолски и Червенски. 1872–1898 г.“, представящ монографично и документално живота на владиката върху цели 315 печатни страници. Ала нуждата от едно задълбочено обширно изследване живота на този бележит наш йерарх доведе и до рядко срещашото се днес необичайно, но достопохвално явление в книжовния ни живот – обединяването на двама автори за осъществяването на благородната идея по написване цялостен труд за митрополит Григорий. Това стана благодарение усилията на посочения вече г-н Т. Билчев и младата, но задълбочена Григориева изследователка и негова почитателка Диана Костадинова.

Тук ще представим представим излязлата наскоро книга на русенците Т. Билчев и Д. Костадинова „Митрополит Григорий Доростолски и Червенски – живот и дейност. 1828–1898.“ Като четиво от биографичен характер, тя безспорно очертава живота на бележития йерарх, следваща нюансите на неговия развой. Но характерното е не търсенето или бягството от хронологичния подход, без който, безспорно, не би могла да се напише никоя биография, а неговото умело вплитане в реалната житийна реализация на описваната личност. Този желан и получен ефект авторите постигат по удивително обикновен начин, изследвайки конкретните житейски прояви на митрополит Григорий Доростолски и Червенски в шест отделни глави, представящи ни неговите цялостни изяви като йерарх,

просветител, еволюционист, политик, общественик и човек. Разчупвайки така детайлно личността на бележития архиерей на толкова дребни, но значителни страни от неговата житейска същност, авторите се опитват и успяват да ни представят един цялостно завършен реалистичен портрет на митрополита такъв, какъвто те са го видели, без да спестяват нито лошите, нито добрите негови превъплъщения.

Както добре е известно, личността на митрополит Григорий Доростолски и Червенски е тясно свързана с дейността и развитието на учредената през февруари 1871 г. Доростолска и Червенска епархия, което резонно води до грешното заключение, че става дума за регионално, а не национално явление, съвсем закономерно неприето от авторите. Базирайки се на множеството исторически изследвания за този Григориев период, те категорично изключват такива погрешни предчувствия и търсят причините за това в различни посоки. На първо място излиза тезата, че Доростолската и Червенска епархия със седалището си в главния вилаетски град е заемала централно място както в Мидхатпашовия Дунавски вилает, така и в целокупната следосвобожденска България, което закономерно натоварва с поспецифични задължения и отговорности, извън регионалния статус, и нейния архиерей, който през периода 1872–1898 г. ще носи името Григорий. Освен с важното ключово значение от национален мащаб на Доростолската и Червенска епархия, а оттам и на нейния архиерей, името на митрополит Григорий Доростолски и Червенски остава в историята и с това на нейния пръв водач и организатор, деец на всебългарското томление за независима българска църква, стожер, радетел и пазител на българското културно и просветно въздигане. Сам високо ерудирани, обществено ориентирани и носещи безценното качество да умее с успех да влияе върху

Билчев, Т., Д. Костадинова. Митрополит Григорий Доростолски и Червенски – живот и дейност. 1828–1898. В. Търново, Фабер, 2006. 115 с., мека подв.

намеренията и решенията на силните на деня, Григорий сполучливо се налага като фактор в обществено-политическия развой на възрожденското общество като цяло, а оттам и в новосъздаващата се българска национална политика в частност. Въпреки това, по различни причини, значението на митрополит Григорий Доростолски и Червенски за развитието на Доростолската и Червенска епархия и историята на Възраждането и съвременна България не е достатъчно добре оценено. Той безспорно е един от най-любопитните и оспорвани български йерарси, поради което едно обстойно негово изследване би трябвало да изисква съответната сериозна обосновка и прецизност в оценките, което задълбочено и аргументирано правят и авторите на тази стойностна книга. Чрез тях Тодор Билчев и Диана Костадинова дават своята преоценка на неочетените ни духовни водачи, а великотърновското издателство „Фабер“, за кой ли път, реализира чрез издаването на тази библиографска вечеря апогее на издателския си либерализъм, духовен аристократизъм и патриотизъм.

Доц. д-р Лъчезар Георгиев

Нови книги на автори от категра „Библиотекознание и масови комуникации“ при ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“

Книгата съдържа документални очерци и статии по въпроси на книгоиздателската дейност у нас и в чужбина. Написана на един добър и четивен научно-публицистичен стил, „Книгоиздатели, литературен живот, творчество“ с богатата си фактология, оценка на писатели и издатели ще бъде полезна за всеки, който се интересува от родния книгоиздателски процес, но и от литературните прояви у нас през ХХ век. Вещ познавач на българската литература, доц. д-р Стефан Коларов търси духовните измерения и приносите на такива автори като Боян Пенев, Емилиян Станев, Йордан Радичков, Антон Дончев, Генчо Стоев и още много творци, даващи облика на националния ни литературен живот и творческите процеси, свързани с българската книга. Авторът се опира на редица публикации в литературната ни периодика, но изгражда и свои тези, дава компетентни оценки и анализира емблематични произведения с една впечатляваща ерудиция.

